

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๓/๒๕๔๕

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ศาลทหารกรุงเทพส่งคำร้องของพันเอก จาตุภัทร รัตนวิจิตร จำเลย ในคดีดำที่ ๓๒/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริงตามคำร้อง ข้อกฎหมาย ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามคำร้องว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติในเบื้องต้นว่า จำเลย (ผู้ร้อง) และโจทก์ (ผู้ถูกร้อง) ต่างเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ จึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารฯ มาตรา ๑๖ (๑) โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องผู้ร้อง ว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและหมิ่นประมาท อันเป็นความผิดอาญาต่อศาลทหารกรุงเทพได้ และศาลทหารกรุงเทพก็มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้องได้โดยชอบ ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ โดยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพียงประการเดียวเสียก่อนตามที่ผู้ร้องอ้าง เนื่องจากผู้เสียหายมีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลทหารได้เอง ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) หรืออาจมอบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินคดีให้ก็ได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ เพราะมิได้มีบทบัญญัติใดบังคับว่า ผู้เสียหายจะต้องดำเนินคดีได้เฉพาะทางคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ทางเดียวเท่านั้น กฎหมายที่สนับสนุนความข้อนี้ คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๖ (๒) ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๘๔ ที่มีลักษณะต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา (๒) เรื่องที่ศาลรับฟ้องในประเด็นเดียวกัน และอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว” ตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นการรับรองว่าได้ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลได้เอง และเมื่อศาลรับฟ้องแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่มีอำนาจรับพิจารณาเรื่องของผู้กล่าวหาอีก พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารฯ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) จึงเป็นกฎหมายที่ใช้ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลโดยตรง ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นบทบัญญัติที่ใช้ในกรณีที่ผู้เสียหายกล่าวหาหรือร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ ซึ่งเป็นคนละเรื่องคนละกรณีกัน จึงไม่อาจขัดหรือแย้งกันตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง สำหรับกรณีของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ที่รับรองหลักความเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันนั้น เห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้งนั้นศาลทหารกรุงเทพต้องนำบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้บังคับแก่คดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารกรุงเทพทุกคดีที่มีข้อเท็จจริงเช่นเดียวกับคดีของผู้ร้อง ประกอบกับหลักการไต่สวนมูลฟ้องของศาลทหารกรุงเทพก็มีหลักประกันการให้ความเป็นธรรมแก่คู่ความไม่แตกต่างไปจากการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง (๑) มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคหนึ่ง (๓) และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ